

BDSK

Ben David Shalvi Kop

קוראים יקרים, מכובדנו

אנו מסיימים עתה עשור פורה במיוחד במשק הישראלי - עשור של צמיחה, של בנייה ועשייה;

עשור של שינויי חקיקה משמעותיים בנושאים רבים הקשורים לרגולציה, הלבנות הון, מיסויי בעלי שליטה;

עשור של שחרור חסמים והתפתחות בתחומי התחבורה, ההיי-טק, רישוי ועוד.

אנו קוראים בפרשת השבוע על יוסף הצדיק שידע, לראות מעבר להבנה הכלכלית המונחת לפניו ובחזונו (בסיוע הקב"ה, כמובן) - צפה את מהלך שבע השנים הטובות ושבע השנים הרעות וכן ידע לחלץ את מצרים משנות הרעב ע"י רכישת הקרקעות לטובת המדינה אך השאיר לחקלאים 80% מהמחזור לצורך מחייתם (ולקח 20%) בלבד למדינה).

לקראת העשור הבא ריכזנו עבורכם בידיעון שלפנינו את השינויים והתמורות, החידושים והעדכונים בתחום המיסים בתחום החשבונאות ובהתפתחות שוק האשראי וההלוואות בישראל.

אנו מאחלים לכם קריאה מהנה ומועילה.

בברכה,
צוות BDSK

חידושים ועידכונים
בשנת 2019

מיסים

עדכונים והערכות לקראת סוף שנת המס 2019

לקוחות יקרים!

הרינו מתכבדים להגיש לכם את עלון המידע בדבר היערכות לקראת תום שנת המס 2019 בשנה זו לא היו עדכונים חקיקה משמעותיים, עם זאת החלה אכיפה מוגברת על החקיקה המשמעותית שיצאה בשנת המס 2017.

בעלון זה מלוקטים מבחר נושאים הכוללים תזכורות חשובות הרלוונטיות לתום שנת המס 2019, ובכלל זה הנחיות לגבי מיסוי על משיכות בעלים שנכנסו לאכיפה מוגברת אף בהיבט הפלילי,

כמו כן ישנה התייחסות מפורטת לגבי מיסוי חברות ארנק אשר מיושם לאחרונה בצורה נרחבת על ידי מס הכנסה.

בעלון זה תוכלו גם למצוא המלצות ודגשים לגבי אופן קביעת השכר המומלץ לבעל שליטה בחברה, ומידע נוסף בסוגיות מס שונות.

נבקש להפנות את תשומת ליבכם לכך שישנם נושאים שלגביהם יש לקבל החלטות ואף לבצע פעולות עד לתום שנת המס 2019.

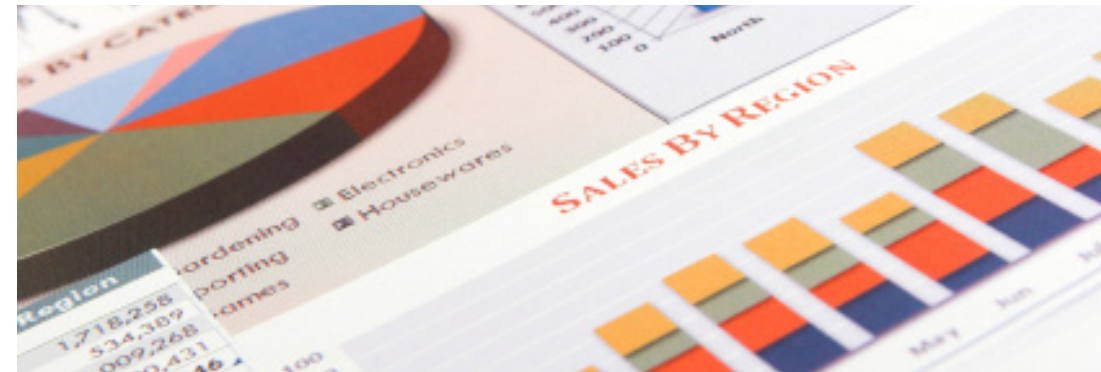
אנו מקווים כי המידע שמובא לרשותכם ישמש אתכם, נשמח כמובן לעמוד לרשותכם לייעוץ פרטני ככל שיידרש.

בהזדמנות זו נאחל לכם שנת עסקים חדשה ומבורכת! אנו עומדים לרשותכם להשלמות ולמתן תשובות על שאלות.

בכבוד רב,

בן דוד שלוי קופ ושות'
רואי חשבון

מטרת עלון זה הינה להביא לידיעתכם מידע פסקאלי מעודכן בנושאי מס שונים. בהתאם, אין ליישם את האמור בחוזר זה מבלי להיוועץ בגורם המקצועי המתאים במשרדנו.

להלן מובאים לפניכם תמצית עדכונים וסוגיות חקיקה שונות הרלוונטיות לקראת תום שנת המס 2019.

החומר בחוזר זה הינו תמציתי ומטרתו לסייע לעוסקים ולחברות במידע רלוונטי עדכני. חומר זה אינו מהווה תחליף לייעוץ אישי.

במסגרת החוזר נדון בנושאים הבאים:

עדכונים ותזכורות לגבי חברות:

- מיסוי חברות ארנק
- מיסוי בעל מניות מהותי בשל משיכות מהחברה
- תזכורת לגבי שכר לבעלי מניות שמשכו דיבידנד מוטב בשנת 2017
- מחילת חוב לבעל שליטה הפורש מחברה שבשליטתו
- השיקולים לקביעת גובה השכר לבעל שליטה בחברה

עדכונים ותזכורות לגבי עצמאים:

- פנסיית חובה לעצמאים / אכיפה

עדכונים כלליים:

- אישור תקנות ה-CRS בישראל לשם חילופי מידע פיננסי
- עידוד שימור קניין רוחני בארה"ב - מס גילטי (GILTI)

מיסוי חברות ארנק:

בשנת 2017 במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית, חוקק סעיף 62א' לפקדה המתייחס למיסוי חברות ארנק, כפי שיפורט בהמשך. רשות המיסים החלה באכיפה מוגברת ליישום הוראות הסעיף המתייחסות לנושא.

להלן חידוד הוראות הסעיף והיישום למעשה:

כללי

מטרת החוק הינה למסות את בעל המניות באופן אישי, בהכנסות שמפיק באמצעות חברות שבשליטתו והעונות להגדרות של "חברת ארנק".

מהי "חברת ארנק"?

החוק מגדיר חברת ארנק כלהלן:

1. חברת ניהול ומתן שירותי "נושא משרה":

חברת מעטים (זוהי חברה שמעל 50% ממניותיה מוחזקות על ידי לא יותר מחמישה בני אדם) שבעל השליטה בה משמש כנושא משרה בחברה אחרת (מנכ"ל, דירקטור וכיו"ב) שהוא או החברה שלו, מעניקים שירותי ניהול, לחבר בני אדם אחר. ובתנאי שבעל השליטה כאמור לא מחזיק מעל 10% מהזכויות בחבר בני האדם האחר.

2. חברה הנותנת שירותי עבודה:

חברה שהכנסותיה נובעות מפעילות בעל שהליטה עבור אדם אחר ומתקיימים יחסי "עובד ומעביד" עם החברה האחרת. בחוק ישנה חזקה על קיום יחסי עובד ומעביד במידה ומתקיימים כל התנאים הבאים:

- לפחות 70% מהכנסות החברה שלו נובעות מחברה או מגוף אחד בלבד.
- השירות לאותו גורם ניתן לפחות 30 חודשים ברציפות מתוך תקופה של 4 שנים אחרונות.
- החברה לא מעסיקה יותר מ 3 עובדים.

מיסוי חברת ארנק:

חברה אשר נכנסת להגדרה זו, הכנסותיה יחויבו במס כהכנסת בעל המניות בשיעורי מס אישיים שלו, לרבות ביטוח לאומי (שיעורי המס וביטוח לאומי תלויים באופן סיווג ההכנסה בהתאם לנסיבות המקרה).

כמו כן במקרים רבים לא ניתן יהיה להתיר בניכוי הוצאות כנגד הכנסה זו.

דוגמאות:

1. יחיד המשמש כמנכ"ל של חברה, לצורך דיווח על הכנסותיו הוא הקים חברת מעטים, חברת המעטים מקבלת דמי ניהול מהחברה בה הוא משמש כמנכ"ל. חברת המעטים נחשבת לחברת ארנק.

2. יועץ המעניק שירותי ייעוץ למספר גופים באמצעות חברה שבשליטתו, ביניהם לקוח גדול שיותר מ-70% מהכנסות החברה נובעות מאותו לקוח.

החרגת ענפים מסוימים מהגדרת חברת ארנק:

הוחרגו מספר ענפים מהגדרת חברות ארנק וזאת לעניין הגדרת החוק המתייחסת ליחס ההכנסות המהווה 70% כפי שצוין בסעיף 2 להגדרת חברת ארנק.

הענפים הינם:

- אומנים.
- סוכני ביטוח.
- רופאים.

הרציונל שעומד מאחורי החרגת ענפים אלו:

חברות כאלה מקבלות אומנם את הכנסותיהם מלקוח אחד אבל הוא משמש צינור בלבד.

לדוגמה - סוכן ביטוח מעניק שירות ללקוחות רבים אולם את העמלות הוא מקבל במרוכז מחברת הביטוח. בכל הענפים הללו בהם הלקוח המשלם איננו הלקוח הישיר אלא מהווה צינור בלבד - לא תחול הגדרת חברת ארנק על החברה.

גם אצל רופאים יש לבחון האם המטופלים הגיעו אל הרופא ישירות וקופת החולים מהווה צינור ואז הוא לא ייכלל בהגדרת חברת ארנק במידה והוא מאוגד כחברה בע"מ, אולם במידה והמטופל הינו של קופת חולים והרופא מטפל בו עבור קופת החולים - הוא יוגדר כחברת ארנק מאחר ועל פי מבחן הלקוח, קופת החולים הינה הלקוח והרופא עובד עבורה.

מיסוי בעל מניות מהותי בשל משיכות מהחברה:

סעיף 3(ט) לפקודה שחוקק בשנת 2017, מחייב במס משיכות בעלי מניות מחברה שבשליטתם.

האידיאל שמאחורי הסעיף:

בעלי השליטה בחברה, הם אלו שבחרים לנהל את עסקיהם באמצעות חברה, הם יכולים להיות שכירים בחברה שהקימו ובדרך זו מקבלים לכאורה את ההטבות של עובד שכיר ובמקביל נהנים מיתרונות ניהול העסק באמצעות חברה. כמו כן יכולים בעלי השליטה לתכנן את השכר שלהם בהתאם לצרכיהם האישיים מחד, ומאידך יכולים לנצל את אופן המיסוי "הדו שלבי" שחל על חברה, ולהשאיר בחברה את הרווחים שנצברו שאינם נצרכים לשימוש בשוטף, ולשלם עליהם מס בשלב ראשון בלבד.

אחת התופעות הנפוצות לניצול לרעה של שיטת המיסוי ה"דו שלבית" היא, משיכות של כספים או נכסים מחברה ע"י בעלי המניות, אשר אינן מוחזרות לאורך זמן ומוגדרות כהלוואה, בדוחות הכספיים ישנה זקיפת ריבית בהתאם לתקנות מס הכנסה.

מבחינה כלכלית, תשלום המס שחל על המשיכה לא מגיע לסכום המס שהיה משום על משיכות דיבידנד.

לפיכך נקבע כי משיכות של בעלי מניות כאמור, יחויבו במס בהתאם להוראות סעיף 3(ט) לפקודה, כהכנסה מדיבידנד, ממשכורת או מדמי ניהול (עסק), לפי העניין.

לתשומת לב: רשות המיסים מתייחסת למשיכת בעלים שלא שולם עליה מס בדוחות הכספיים בכפוף להוראות החוק כעבירה פלילית וקיימת אכיפה מוגברת בנושא.

הגדרת משיכת כספים:

1. משיכת כספים מהחברה כולל גם משיכה בדרך של הלוואות.
2. העמדת ערבות.
3. העמדת נכסי חברה לשימוש בעל מניות או קרובו ובכלל זה:

- דירה - שעיקר השימוש בה הינו לצרכים הפרטיים של בעל המניות המהותי כולל תכולתה.
- חפצי אומנות ותכשיטים.
- כלי טיס ושיט שעיקר השימוש בהם הוא לצרכים הפרטיים של בעל המניות.
- נכס אחר שקבע שר האוצר.

מועד החיוב במס:

מועד החיוב במס יהיה בתום שנת המס שלאחר שנת המס בה נמשכו הכספים, כך לדוגמה כספים שנמשכו בשנת 2018 יש להשיבם עד תום שנת המס 2019, במידה וישנה סכומים שלא הושבו, יחול עליהם חיוב במס כאמור.

שיעור המס:

ישנם שלושה מסלולי מיסוי על משיכות בעלים:

- מס דיבידנד - חברה שיש לה עודפים חיוביים, בדרך כלל יראו את משיכת בעל השליטה כדיבידנד והיא תמוסה בשיעור מס של 30% נכון לשנת המס 2019.
- מיסוי שכר - במידה ובחברה אין יתרת עודפים (ו/או במקרים נוספים בהתאם להחלטת פקיד השומה) תמוסה המשיכה כהכנסה ממשכורת, בהתאם למדרגות **מס שולי** של בעל השליטה, כמו כן יחול חיוב בביטוח לאומי.
- מיסוי של הכנסות מדמי ניהול (עסק) - לעיתים יראו את המשיכה כהכנסה של בעל השליטה מדמי ניהול, שיעור המס שיחול הינו בהתאם לשיעור **המס השולי** של בעל השליטה, כמו כן יחול חיוב בביטוח לאומי.

חידוד לגבי חברה משפחתית וחברת בית:

"חברה משפחתית" ו"חברת בית" (להלן: "החברות") הינן חברות שקופות לצרכי מס, כלומר המיסוי שחל עליהן יהיה בידי בעלי המניות של החברות הללו ועל פי שיעורי המס שחלים עליהם.

ולכן כאשר בחברות אלו ישנה **יתרת זכות של חברת בת**, המשמעות היא שישנה משיכת כספים מחברת הבת, ולכן רואים את היתרה של חברת הבת **כעין משיכת בעלים** ויחולו עליה ההוראות של סעיף 3(ט) לפקודה, כפי שפורט לעיל.

לעומת זאת כאשר בחברה משפחתית ו/או בחברת בית קיימת יתרת חובה של בעל השליטה, לא יהיה חיוב במס נוסף על המשיכות הללו.

מחילת חוב לבעל שליטה הפורש מחברה שבשליטתו:

כאשר אחד מבעלי מניות של חברה פורש מהחברה ומעביר את מניותיו לבעל/י המניות שנותרים בחברה **ללא תמורה**, יש לשים לב למספר השלכות חשובות ומיסוייות.

לרוב מדוברים במקרים של חברות שמייצרות הפסדים ובעל המניות אינו מעוניין להמשיך ולהפעיל את החברה, לעיתים מדובר בחברות שמפסיקות פעילות ועוד.

ההשלכות האפשריות:

- במידה ונותרה בחברה יתרת זכות ששייכת או שמיוחסת לבעל המניות היוצא, על החברה להכיר בהכנסה ממחילת חוב - בגין מחילת חוב של בעל המניות לחברה, **המשמעות היא:** בעל המניות הפורש מהחברה, מוחל לה על יתרת החוב ששייכת לו וטרם הוחזרה אליו, ועל כן יש להכיר בהכנסה בגובה יתרת הזכות אשר חייבת במס, וזאת בהתאם להוראות סעיף 3(ט) לפקודה
- במידה ובחברה ישנם הפסדים צבורים, יש למחוק את יתרת הפסדים השייכת לבעל המניות היוצא, בהתאם לשיעור החזקתו בחברה, עפ"י פס"ד בן ארי.
- בחברה תישאר רק יתרת הפסדים ששייכת לבעלי המניות הקיימים בהתאם לשיעור החזקתם.
- לבעל המניות שפורש מהחברה נוצר הפסד הון כתוצאה מהמחילה על החוב, שיותר לו בקיזוז כנד רווח הון או הכנסות משבח מקרקעין.

מסקנות:

1. כאשר **בעל מניות** בחברה **פורש מחברה** שבשליטתו וקיימת **יתרת זכות ששייכת לו** בחברה, ואינו מקבל תמורה בגין יתרת הזכות - נוצר לו **הפסד הון** בגובה היתרה עליה מחל.
2. **בעלי המניות הנותרים** בחברה - יש **למחוק את יתרת הזכות** ששייכת לבעל המניות היוצא ומנגד **להכיר בהכנסה ממחילת חוב** שחייבת במס, במידה ובחברה יש יתרת הפסדים צבורים - יש **למחוק את הפסדים הצבורים בהתאם לשיעור ההחזקה** של בעל המניות היוצא.

תזכורת לגבי שכר לבעלי מניות שמשכו דיבידנד מוטב בשנת 2017:

בעלי מניות שמשכו דיבידנד מוטב בשנת 2017, נדרשים בהתאם להוראת השעה שפורסמה בנושא, לשמור בכל אחת מהשנים 2017 עד 2019 על ממוצע הכנסות שלא יפחת ממוצע ההכנסות שהתקבל בידם בשנים 2015-2016 מאת החברה שחילקה להם דיבידנד.

בחוזר מס הכנסה שפורסם בנושא נקבע כי עמידה בתנאי זה תיבדק על ידי פקיד השומה לגבי כל אחת מהשנים הללו.

הפרת תנאי זה שוללת את הזכאות לדיבידנד המוטב.

ועל כן יש לוודא כי ההכנסות של בעל המניות מהחברה בשנת 2019, לא יפחתו ממוצע ההכנסות לשנים 2015 ו-2016 כפי שדווח למס הכנסה בעת חלוקת הדיבידנד המוטב.

השיקולים לקביעת גובה השכר לבעל שליטה בחברה:

על מנת לקבוע את השכר האופטימלי המומלץ לבעל שליטה למשך מהחברה שבשליטתו, ישנם רכיבים שאותם יש לבחון על מנת להגיע להחלטה האופטימלית:

1. **שיקולי מס** - יש לבחון את שיעורי המס והביטוח הלאומי של בעל השליטה בהתחשב ביתר ההכנסות שלו, מול שיעורי המס שחלים עליו בחברה.
 2. **הפרשות לקרן השתלמות** - בדרך כלל הפרשה לקרן השתלמות מומלצת מאד בהתאם לתקרות שנקבעו, מאחר והיא מקנה הטבות במס לבעל השליטה בדוח האישי, מהווה הוצאה מוכרת במס, וניתנת למשיכה בפטור ממס לאחר 6 שנים, בעלי שליטה שמעוניינים להפריש לקרן השתלמות, יש להתחשב גם ברכיב זה על מנת לקבוע את גובה השכר.
 3. **היבט פנסיוני** - הפרשות לפנסיה חשובות על מנת להבטיח זכויות פנסיוניות לכשיגיע בעל השליטה לגיל פרישה, בע"ש שמעוניין להגדיל את ההיקף הפנסיוני שלו יוכל להגדיל את השכר שלו בהתאם לצרכיו ועד לתקרה מוכרת לצרכי מס.
 4. **היבט ביטוחי** - ביטוח מפני אבדן כושר עבודה, קצבת נכות וכד' יחושבו בהתאם לשכר שנמשך ע"י בעל המניות, ולכן בעל מניות שמעוניין להגדיל את ההיקף הביטוחי שלו יגדיל באופן אישי בהתאם לצרכיו.
- חשוב לשים לב כי יש להוכיח משיכה בפועל של השכר בשביל שניתן יהיה לתבוע תביעות ביטוחיות מכל סוג שהוא.**
5. **היבט מימוני** - כאשר בעל שליטה מעוניין לקחת הלוואה או משכנתא הוא נדרש להוכיח הכנסות גבוהות ככל האפשר, (בד"כ הכנסות משכורת), יש לבחון את השכר האופטימלי במקרה כזה.
 6. **מיסוי זר** - כאשר בעל המניות חייב במס במדינה נוספת יש לבחון את גובה השכר בהתאם למיסוי הנוסף שחל עליו.
 7. **היבטים נוספים** - בהתאם לנתונים ספציפיים של בעל השליטה.

על מנת לקבוע את אופן השכר האופטימלי נדרשת ראייה רחבה שכוללת היבטים רבים ומתאימה לצרכים האישיים של כל בעל שליטה, משרדנו נותן ייעוץ פרטני לגבי השכר האופטימלי המומלץ לבעל שליטה בהתחשב במכלול ההיבטים ובצרכים האישיים של בעל השליטה.

פנסיית חובה לעצמאים / אכיפה:

החל מינואר 2017 גם עצמאיים יחויבו לחסוך לפנסיה במטרה להבטיח את הכנסתם בגיל פרישה, אנו מזכירים בזאת את נושא חיוב ההפרשות לפנסיה כל עצמאי מגיל 21 ועד גיל 60 שפעיל כעצמאי למעלה מחצי שנה, למרות זאת מי שהיה ב-01/01/2017 בן 55 ומעלה, פטור מחובת ההפקדה.

החל משנת 2018 החלה אכיפה בנושא, ועצמאים אשר לא הפקידו כנדרש קיבלו התראות בעניין, ואף הוטלו קנסות על עצמאים שלא הפרישו לפנסיה כלל.

פירוט האחוזים המינימליים הנדרשים להפקדה:

- על רווחים של עד 5,136.5 ₪ לחודש (שהם מחצית מהשכר הממוצע במשק) - יש להפריש לפנסיה בשיעור של 4.5% מהרווח.
 - על סכומים שבין 5,136.5 ש"ח ל- 10,273 ₪ לחודש- יש להפריש לפנסיה בשיעור של 12.55% מהרווח.
 - על רווחים חודשיים מעבר ל-10,273 ש"ח, אין חובה להפריש.
- כאמור, ניתן להפריש סכומים נוספים עד לתקרה הקבועה בחוק.

סנקציות למי שלא הפריש כנדרש

החל משנת 2017 מקבלת רשות האכיפה והגביה מידע מרשות המיסים בהתאם לדוחות שהוגשו על גובה ההכנסות המדווחות החייבות בהפקדה, וכן מידע משוק ההון בדבר הפרשות בפועל.

במידה ולא בוצעו הפרשות כנדרש שולחת רשות האכיפה והגביה הודעה לנישומים בדבר אי הפרשה כנדרש, תוך שהיא מציינת את סכום הפרשה שאמור היה להיות.

במידה ועצמאי לא הפריש כלל לפנסיה, החל משנת 2018 מוטל קנס על אי הפרשה **בסך של 500 ₪ לשנה**. לאחר קבלת ההתראה כאמור, יתאפשר לעצמאי בתוך 90 יום ממשלוח ההתראה, להפקיד את התשלומים לקופת הגמל במקום תשלום הקנס.

העצמאי יוכל לבחור לשלם את הקנס במקום ההפקדה.

אישור תקנות ה-CRS בישראל לשם חילופי מידע פיננסי:

זיהוי לקוחות שהם תושבים זרים:

בחודש פברואר 2019 פורסמו ברשומות תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019 (להלן: "התקנות") בעקבותיהן המוסדות הפיננסיים יצטרכו לזהות לקוחות שהם תושבים זרים לצורכי מס ולהעביר מידע כבר במהלך שנת 2019 על חשבונות שבבעלותם, המוחזקים באותם מוסדות פיננסיים, לרשות המיסים, לשם העברתם למדינת מושבם.

הלכה למעשה:

לאור זאת, ישראלים המחזיקים בחשבונות בלתי מדווחים בחו"ל עלולים להיחשף בפני רשות המיסים בישראל, וכן ישראלים המתגוררים בחו"ל ותושבי מדינות זרות שבבעלותם חשבונות פיננסיים בישראל, עלולים להיחשף בפני רשויות המס בחו"ל, במסגרת זו, רשות המיסים פרסמה את רשימת המדינות המשתתפות ורשימת המדינות בנות הדיווח אליהן ישראל תעביר מידע במסגרת התקן האמור.

תמורות ושינויים
בשנת 2019

חשבוונאות

חוזר חשבונאי מקצועי 2019

לקוחות וידידים יקרים,

במסגרת חוזר מקצועי זה כללנו סקירה תמציתית של שני נושאים שתקני חשבונאות בעניינם נכנסו לתוקף בתקופה האחרונה ושיכולה להיות השפעה משמעותית על הדוחות הכספיים של חברות שלהן נושאים אלו רלבנטיים.

הנושא הראשון הינו הטיפול החשבונאי בהסכמי חכירה ושכירות לגביו נכנס לתוקף תקן דיווח כספי בינלאומי מס' 16 (IFRS16) שמשנה באופן משמעותי את הטיפול החשבונאי בנושא בעיקר בדוחות הכספיים של החוכר. עיקרי השינוי הינם הכרה בנכס זכות שימוש ובהתחייבות בגין דמי חכירה אצל החוכר עבור כל חוזה שכירות שתקופתו מעל לשנה. בהתאם, החוכר יכיר גם בהוצאות פחת והוצאות מימון וזאת במקום הוצאות שכירות. שינוי זה יכול לשפר את הרווח התפעולי, ה-EBIDTA ותזרים המזומנים מפעולות שוטפות ומנגד והגדיל את יחס החוב להון ולשנות את הרווח הנקי. לפירוט עיקרי ההוראות של IFRS16 ראה סעיף ___ לחוזר.

יצוין כי, על אף שחברות שעורכות את דוחותיהן הכספיים בהתאם לתקינה החשבונאית הישראלית אינן חייבות ביישום תקן זה הן יכולות לבחור ליישמו.

הנושא השני מתייחס להטבות עובד לגביו נכנסה לתוקף בתחילת 2018 תקן חשבונאות 39 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות שמבוסס ברובו על תקן חשבונאי הבינלאומי 19. תקן חשבונאות 39 משנה את אופן ההכרה והמדידה של הטבות עובד לעומת כללי החשבונאות הקודמים בנושא. במיוחד יצוין כי התקן מאפשר לחברות לבחור את שיטת המדידה של התחייבות בגין פיצויי פיטורין בגין תוכניות להטבה מוגדרת בין שתי שיטות אפשריות: שיטת הסגירה (שיושמה גם לפני פרסום התקן) והשיטה האקטוארית. היות ושיטת המדידה האקטוארית מבוססת על מדידה של ההתחייבות בערכים מהוונים אימוץ השיטה האקטוארית יכול להביא להגדלת ההון העצמי של חברה במועד השינוי משיטת הסגירה לשיטה האקטוארית. לפירוט עיקרי ההוראות של תקן 39 ראה סעיף ___ לחוזר.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה או הבהרה.

בברכה,

המחלקה המקצועית

יובהר כי האמור בחוזר זה אינו בגדר ייעוץ מקצועי ואינו מהווה תחליף לקריאה מעמיקה ומלאה של תקנים אלה ולבחינת מכלול ההשלכות האפשריות של יישומם. מומלץ כי חברות שהאמור עשוי להיות רלוונטי להן תיוועצנה בגורם מקצועי לבחינת מכלול ההשלכות.

חכירות

בחודש ינואר 2016 פורסם תקן דיווח כספי בינלאומי מס' 16 (IFRS16) בדבר חכירות אשר מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי מס 17 (IAS17) בנושא. התקן כולל שינויים משמעותיים ביחס לטיפול החשבונאי בחכירות בספרי החוכר וקובע כי חכירה תפעולית תוכר בדוחות הכספיים של החוכר כנכס וכהתחייבות בשונה מ- IAS17 לפיו חכירה תפעולית מהווה התחייבות/נכס חוץ מאזניים. מועד התחילה של התקן לגבי חברות שמדווחות בהתאם לתקינה החשבונאית הבינלאומית הינו בתחילת 2019.

חברות שמדווחות בהתאם לתקינה החשבונאית הישראלית אינן חייבות ביישום התקן החדש אך מיישמות, בהתאם לפרקטיקה הנוהגת בארץ, את הוראות IAS17 וזאת לאור העדר תקן חשבונאי ישראלי שמטפל בנושא. יחד עם זאת, יצוין כי בהתאם לתקן חשבונאות ישראלי מס' 35 חברות יכולות לבחור ולשנות את המדיניות החשבונאית שלהם וליישם את התקן החדש (IFRS16).

להלן נסקור בקצרה את ההבדלים העיקריים בין שני תקני חשבונאות אלה.

בהתאם ל- IAS17 הטיפול החשבונאי בחכירות נגזר מסוג החכירה - חכירה תפעולית או חכירה מימונית. בעוד חכירה מימונית מטופלת בספרי החוכר כרכישת הנכס כנגד נטילת הלוואה (הכרה בהתחייבות) ובספרי המחכיר כעסקת מכירה, חכירה תפעולית אינה מוכרת בדוחות הכספיים של החוכר אלא רק תשלומי החכירה השוטפים שנרשמים כהוצאה שוטפת במסגרת הרווח התפעולי של החברה.

ההשפעות העיקריות של התקן החדש (IFRS16) הם כלהלן:

בספרי המחכיר

התקן החדש אינו משנה את הטיפול החשבונאי בחכירה בדוחות הכספיים של מחכירים מאחר והוא מותיר על כנו את הטיפול אשר היה קיים עד כה ב- IAS 17.

בספרי החוכר

בדוחות הכספיים של חוכרים ההשפעה צפויה להיות משמעותית:

- התקן מבטל את ההבחנה בין חכירה תפעולית לחכירה מימונית וקובע כי ביחס לכל הסדרי החכירה יוכר מחד נכס בגין 'זכות השימוש בנכס' ומאידך, התחייבות בגין דמי החכירה. המודל משקף קבלת זכות שימוש בנכס על ידי החוכר לתקופת זמן מוגדרת ע"י נטילת מימון;
- בתקן ניתן פטור מיישום הטיפול החשבונאי לעיל ביחס לחכירות לתקופה שאינה עולה על שנה וכן ביחס לחכירות של נכסים בעלי ערך נמוך, לדוגמה: מחשבים אישיים. יובהר כי חכירות כלי רכב אינם בגדר החריג של פריטים בעלי ערך נמוך;
- ככלל, הנכס בגין זכות השימוש יימדד לפי מודל העלות בדומה לרכוש קבוע. יחד עם זאת, אם המדיניות החשבונאית של החברה למדידת נדל"ן להשקעה הינה מודל השווי ההוגן, זכות שימוש בנכס נדל"ן להשקעה חכור תימדד גם בשווי הוגן כמו נדל"ן להשקעה;
- ההתחייבות בגין דמי חכירה תימדד בערך נוכחי לפי שיטת הריבית האפקטיבית;
- בדוח על הרווח הכולל, הפחתת הנכס תוצג במסגרת הרווח התפעולי ואילו הפחתת הניכיון של ההתחייבות תוצג בסעיף הוצאות מימון;
- בדוח על תזרימי המזומנים, מרכיב "קרן" ההתחייבות בגין החכירה יוצג בפעילות מימון,
- ומרכיב הריבית הגלומה בחכירה יוצג בפעילות שוטפת או בפעילות מימון, בהתאם למדיניות החברה.

ליישום התקן החדש צפויה להיות השפעה על נתונים יחסים פיננסיים בדוחות הכספיים של החוכר, שהעיקריים שבהם הם:

1. שיפור ברווח התפעולי - היות ונכס זכות השימוש מוצג בערך נוכחי של תשלומי השכירות לכן הוצאות הפחת השוטף בגינו שיכללו ברווח התפעולי נמוכות יותר מהוצאות תשלומי השכירות השוטפים שנכללו קודם. בנוסף, הוצאות המימון של ההתחייבות בגין דמי החכירה אינם נכללים כחלק מהרווח התפעולי. לכן צפוי שיישום התקן יביא לשיפור ברווח התפעולי של החוכר;

2. שיפור ב-EBIDTA - היות שגם הוצאות הפחת וגם הוצאות המימון בגין הנכס וההתחייבות מיישום התקן החדש אינם נכללים ב-EBIDTA, רווח זה צפוי לגדול עד לגובה דמי השכירות שנכללו בו קודם לכן;

3. שיפור בתזרים המזומנים השוטף - היות שהתחייבות בגין דמי החכירה מהווה התחייבות מימונית, התשלומים בגינה מהווים חלק מתזרים המזומנים מפעילות המימון ולכן תזרים המזומנים מפעילות שוטפת צפוי לגדול עד לגובה דמי השכירות השוטפים שנכללו במסגרתו קודם לכן;

4. גידול ביחס חוב להון - היות שסך ההתחייבויות יגדלו בגובה ההתחייבות בגין דמי חכירה יחס חוב להון צפוי לגדול;

5. שינוי ברווח הנקי - היות שברווח הנקי נכללים גם הוצאות פחת וגם הוצאות מימון בגין הנכס וההתחייבות מיישום התקן החדש, בתקופות הראשונות הרווח הנקי צפוי לקטון היות שרכיב הריבית בהן גדול יותר אך בתקופות הבאות הרווח הנקי צפוי לגדול (ביחס לרווח הנקי לפני יישום התקן) עם הקיטון של רכיב הריבית;

כאמור לעיל, על אף שהתקן החדש אינו מחוייב ביישום אצל חברות שעורכות את הדוחות הכספיים שלהם בהתאם לתקני החשבונאות של הישראליים הרי שחברות יכולות לאמץ תקן זה וליישמו החל מתחילת 2019 או לאחר מכן.

כפי שניתן לראות ליישום התקן החדש צפויות להיות השפעות משמעותיות על הדוחות הכספיים של חוכר, ועל החברה לבחון את הכדאיות שבאימוץ התקן החדש.

הטבות עובד

תקן חשבונאות מספר 3, הטבות עובד (תקן 39) קובע את הטיפול החשבונאי בהטבות לעובדים

ומבוסס על תקן חשבונאות בינלאומי 19 הטבות עובד (IAS 19). התקן מחליף את גילוי דעת 19 הטיפול החשבונאי וכללי הדיווח לגבי זכאות עובדים לחופשה ואת גילוי דעת 20 הטיפול החשבונאי וכללי הדיווח לגבי פיצויי פיטורים, פיצויי פרישה ופנסיה. התקן חל על דוחות כספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018.

רקע

גילוי דעת 19 וגילוי דעת 20, שאותם מחליף תקן 39, פורסמו לראשונה בשנת 1979 על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, והסדירו את הטיפול החשבונאי במספר מצומצם של הטבות לעובדים בלבד. בחודש אוגוסט 2017 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן 39 מבוסס על הוראותיו של IAS 19 כולל התאמות שנועדו לפשט את הוראותיו ולהקל על יישומו.

עיקרי התקן

התקן חל על כל צורות התגמול שניתנות על ידי חברה בתמורה לשירות המסופק על ידי עובדים, כולל חברי דירקטוריון, או עבור הטבות עודפות בגין הפסקת העסקה בנסיבות מיוחדות ולמעט הטבות לעובדים שבתחולת תקן חשבונאות מספר 24 תשלום מבוסס מניות.

התקן מטפל בארבעה סוגים של הטבות לעובדים, שכל אחד מהם מאופיין בטיפול חשבונאי שונה:

- הטבות לעובדים לטווח קצר;
- הטבות לאחר סיום העסקה כולל הטבות בגין פיצויי פרישה;
- הטבות לעובדים אחרות לטווח ארוך;
- הטבות עודפות בגין הפסקת העסקה בנסיבות מיוחדות;

הטבות לעובדים לטווח קצר

הטבות לעובדים לטווח קצר כוללות הטבות שחזוי שיסולקו תוך 12 חודש מתום תקופת הדיווח השנתית שבה העובד מספק את השירות המתייחס, כגון: שכר עבודה, משכורת ותשלומי ביטוח לאומי; חופשה שנתית והיעדרות מחלה בתשלום; שיתוף ברווחים ותשלומי מענקים; וכן הטבות לא כספיות (כגון רכב צמוד). חברה מכירה בהטבות עובד לזמן קצר כאשר עובד העניק לה שירותים במהלך תקופת הדיווח ומודדת אותו בסכום לא מהוון.

הטבות לאחר סיום העסקה

התקן דורש מישות לסווג הסדרים לפיהם חברה מספקת הטבות לאחר סיום העסקה כתוכניות להפקדה מוגדרת או כתוכניות להטבה מוגדרת.

תוכניות להפקדה מוגדרת

תוכניות להפקדה מוגדרת הן תוכניות הטבה לאחר סיום העסקה שלפיהן חברה משלמת תשלומים קבועים לישות נפרדת(קרן) מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים לקרן או לעובדים. בתוכניות להפקדה מוגדרת חברה מכירה בסכומים שיש להפקיד בגין התקופה כהוצאה (או כעלות, אם ניתן להוון סכומים אלה לנכס בהתאם לתקן חשבונאות אחר) וכהתחייבות (אם הסכומים טרם הופקדו).

תוכניות להטבה מוגדרת

תוכניות להטבה מוגדרת הן תוכניות לפיהן מחויבות החברה היא לספק את ההטבות המוסכמות לעובדים נוכחיים ולעובדים לשעבר גם אם סכום ההטבות המוסכמות עולה על סכומי הנכסים שהצטברו בקרן.

במדידת ההתחייבות בגין תוכניות להטבה מוגדרת, חברה יכולה למדוד את המחויבות בגין פיצויי פרישה באחת משתי שיטות אפשריות:

א. שיטת הסגירה - בדומה לשיטה המקובלת לפני כניסתו של תקן זה לתוקף חבות החברה לשלם הטבות בגין פיצויי פרישה ימדדו תחת הנחה שבמועד הדיווח כל העובדים יפרשו בתנאים שיזכו אותם לפיצויים, ויוצגו בניכוי ערכי הפדיון של נכסי התוכנית שמהם המחויבות צריכה להיות מסולקת במישרין ;

ב. שיטה אקטוארית - שיטה זו דורשת מישות לבצע הנחות אקטואריות שונות במדידת המחויבות בגין הטבה מוגדרת, כולל שיעורי היוון, שיעורים חזויים של העלאות במשכורות, תחלופת עובדים ותמותה. חברה מכירה בהתחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת. כלומר, התחייבות בגין מחויבויותיה בהתאם לתוכנית להטבה מוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי התוכנית.

הטבות אחרות

הטבות לעובדים אחרות לטווח ארוך (כגון: תשלום חופשה ופדיון ימי מחלה) והטבות עודפות בגין הפסקת העסקה בנסיבות מיוחדות (כגון תשלומים מעבר לתשלומי פיצויים לעידוד פרישה מוקדמת) שעומדות לתשלום לאחר יותר מ-12 חודש לאחר סוף תקופת הדיווח, ימדדו בערכן הנוכחי.

הוראות מעבר

כאמור, התקן יחול על דוחות כספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018. חברה תיישם תקן זה למפרע כאשר ההשפעה המצטברת של יישום לראשונה של התקן תוכר כתיאום ליתרת הפתיחה של העודפים בתחילת תקופת הדיווח השנתית בה ישות מיישמת לראשונה תקן זה. הישות לא תציג מחדש מידע השוואתי.

השלכות אפשריות ביישום התקן

כאמור, התקן מאפשר לחברה ליישם את שיטת הסגירה או שיטה אקטוארית למדידת התחייבות בגין פיצויי פיטורין בגין תוכניות הטבה מוגדרת.

היות ושיטת המדידה האקטוארית מודדת את ההתחייבות הערכה הנוכחי אפשר שהמעבר לשיטת מדידה זו יביא לקיטון ההתחייבות לעומת זאת שנמדדה לפי שיטת הסגירה ובכך לגרור להגדלת ההון העצמי כבר במועד היישום לראשונה של שיטת המדידה האקטוארית.

סקירת שוק
ההלוואות בישראל

הלוואות

סקירת שוק הלוואות בישראל

סקירת סוגי הלוואות הנפוצים:

1. הלוואות בנקאיות

הלוואות אלו ניתנות במסגרת חשבון הבנק שלכם ובדרך כלל כנגד פעילות עסקית או העברה של משכורות. הלוואות בנקאיות ניתנות כהעמדה של סכום כסף שיש להחזירו בפריסה לאורך תקופה או כמסגרת אשראי שהיא למעשה הלוואה עומדת. על מסגרת האשראי משלמים כל הזמן ריבית ובמידה ואתם מנצלים את המסגרת רוב הזמן אז בעצם המסגרת היא סוג של הלוואה שאינה מוחזרת אלא כאשר אתם מחליטים לפרוע אותה.

2. הלוואות מכרטיסי אשראי

כל פעילות שנעשית בכרטיסי האשראי שאינם מסוג דביט היא הלוואה. כאשר אתם רוכשים מוצרים והחייב לגביהם נעשה במועד קבוע בחודש הבא, קיבלתם למעשה הלוואה אשר מוחזרת לחברת האשראי לאחר 1 חודש. בנוסף, חברות האשראי מציעות הלוואות נוספות כגון: קבלה של כסף לחשבון הבנק שלכם והחזרתו בפריסת תשלומים, פריסה של החייב החודשי ואז אתם משלמים עוד ריבית על הריבית שכבר שילמתם על הקניה הראשונית.

3. הלוואות מחברות ביטוח

חברות הביטוח יכולות להעמיד לכם הלוואות כנגד כספים שלכם שהם מחזיקים אצלם. בנוסף, חברות הביטוח מעמידות הלוואות גם ללא החזקת קרן פנסיה או קרן השתלמות פעילות ובמקרים אלו שווה לבדוק האם הלוואה שניתנת על ידם, לדוגמה לטובת "כיסוי מינוס" עם ריבית נמוכה יותר מהריבית שאתם משלמים לבנק אחרת למעשה אתם מעבירים את החוב שלכם מהבנק לחברת הביטוח ורק משלמים ריבית גבוהה יותר.

להמשך סוגי הלוואות

רבים מאיתנו זקוקים להלוואה מפעם לפעם. בחלק מהמקרים היא נועדה לממן רכישה משמעותית כלשהי (הדוגמה הברורה ביותר היא משכנתא לרכישת דירה), ובמקרים אחרים לאפשר לנו מרווח נשימה כלכלי, או סתם להתגבר על המינוס. כשניגשים לגורם שמעניק את הלוואה - בדרך כלל זה בנק, אבל ניתן לקחת הלוואה גם מגופים חוץ בנקאיים, למשל חברות אשראי - צריך לחשוב על המאפיינים שלה. בין השאלות שאמורות לעלות בשלב זה או אחר: כמה כסף אנחנו צריכים או יכולים לקחת? מהי תקופת ההחזר? מהי הריבית על הלוואה? וכמובן - מה הסוג הספציפי של הלוואה?

המציאות היא שבין סוגי הלוואות אפשר להבחין בלא מעט אופנים, לרבות מטרת הלוואה, מאפייני הריבית והמסלול הספציפי שהיא משתייכת אליו. המדריך הבא ינסה לעשות לכם קצת סדר בבלאגן. נתאר סוגים נפוצים של הלוואות. מכיוון שכל אחד מהסוגים מצריך מספר מדריכים מלאים בפני עצמו, הסקירה תכלול את המאפיינים העיקריים של כל הלוואה. אנחנו ממליצים לכם להיכנס לעובי הקורה מעט יותר כשאתם מקבלים הצעה או הצעות ספציפיות מהגורם המלווה.

לסיכום

ראשית הלוואות יש להחזיר ובמידה ואתם זקוקים להלוואה כדאי לבדוק את סוגי הלוואות השונים והמלווים השונים ולבחור את סוג הלוואה שמתאימה לכם. לא כדאי להמתין לרגע האחרון ולקחת הלוואה בתנאים לא נוחים. עדיף לתכנן קדימה את ההוצאות וההכנסות ואז לתכנן גם את הלוואות שדרושות לכם.

4. הלוואות חברתיות

אלו הלוואות שניתנות ע"י מלווים פרטיים בדר"כ לאנשים פרטיים בדר"כ. הרעיון הוא שבמקום להחזיק את הכסף שלכם בבנק בתוכנית חסכון עם ריבית נמוכה, אתם יכולים להלוואות את הכסף ללווים טובים ולקבל תשואה גבוהה יותר. במידה ואתם מחפשים הלוואה ניתן לבדוק אופציה זו ובמידה ודירוג האשראי שלכם טוב אז גם תקבלו הלוואה בתנאים טובים. נדגיש גם כי החברות שעוסקות בתחום לא מאשרות הלוואות לאוכלוסיות עם דירוג אשראי נמוך ולכן ההלוואות הן אמנם חברתיות אבל רק לחלק מהחברה ולא לכולה.

5. הלוואות ממקום העבודה

במידה ואתם שכירים כדאי לבדוק אופציה לקבל הלוואה מהמעסיק. הלוואה מהמעסיק היא בדרך כלל בתנאים טובים וגם החזר ההלוואה נעשה ישירות דרך תלוש המשכורת שלכם.

6. הלוואות בערבות מדינה

במידה ואתם מקימים עסק או שיש לכם עסק פעיל מומלץ לבדוק את הזכאות לקבל הלוואות בערבות מדינה. תהליך מהיר ובמידה ואתם זכאים תקבלו הלוואה בתנאים נוחים ביותר. ההלוואה ניתנת דרך בנקים כאשר המדינה ערבה להלוואה. אתם גם נדרשים להעמיד ערבות של כ-25% מגובה ההלוואה ובמידה ואין לכם ניתן לשעבד 25% מההלוואה שמאושרת לכם לטובת הערבות. תהליך זה כולל הכנה של תוכנית עסקית שתצדיק את קבלת הלוואה. ניתן להכין את התוכנית העסקית לבד או להיעזר בחברות שמתמחות בהכנת תוכניות עסקיות ותוכלנה לעזור לכם להגיש את המסמכים לקבלת הלוואה. BDSK משמש כאחד משני גופי חיתום שבחירה המדינה לבחינת ההלוואות.

7. הלוואות ללא ריבית

קיימים גופים שנותנים הלוואות לזכאים בלבד ללא ריבית. בדקו גופים אלו וראו האם אתם זכאים.

8. הלוואות מהמשפחה

זו גם אופציה אך חשוב גם להחזיר את הכסף. כאשר לוקחים כסף מהמשפחה וברור לכם שלא מדובר במענק והצד הנותן מצפה לקבל חזרה את הכסף, אז יש לכבד זאת ולהחזיר את הכסף.

אנחנו תמיד כאן, בשבילך.